

Teoria Regulacji, Wtorek 17:05-18:45

Jan Bronicki 249011

Zadanie 2 z Listy 2 ("mini-projekt")

Dla systemu o następującej transmitancji:

$$K(s) = \frac{1}{(s+1)(s+2)}$$

Należy wyznaczyć pobudzenie na wejście:

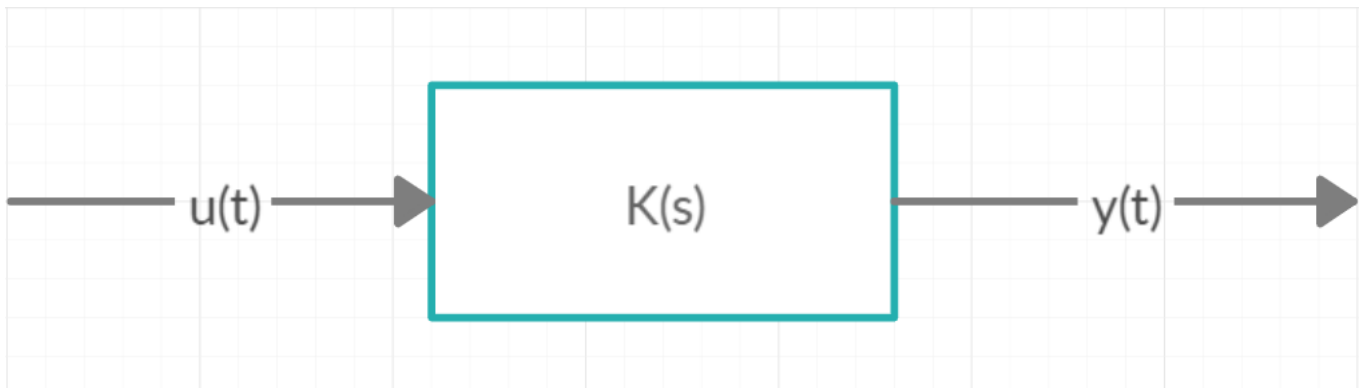
$$u(t) = 1(t)$$

Z następującymi warunkami początkowymi:

$$y(0) = 1$$

$$y'(0) = 2$$

System dodatkowo można przedstawić graficznie za pomocą schematu blokowego jako:

Na początku wiedząc, że $Y(s) = K(s) \cdot U(s)$ obliczamy $y_1(t)$:

Gdzie za $U(s)$ podstawiamy to, czemu równałoby się $u(t)$ po transformacie Laplace'a:

$$\begin{aligned} Y(s) &= \frac{1}{(s+1)(s+2)} \cdot \frac{1}{s} \\ Y(s) &= \frac{A}{s} + \frac{B}{s+1} + \frac{C}{s+2} \\ &\quad \begin{cases} A = \frac{1}{2} \\ B = -1 \\ C = \frac{1}{2} \end{cases} \\ Y(s) &= \frac{\frac{1}{2}}{s} + \frac{-1}{s+1} + \frac{\frac{1}{2}}{s+2} \end{aligned}$$

Następnie stosując wzory na odwrotną transformatę Laplace'a, uzyskujemy wynik w dziedzinie czasu:

$$\begin{aligned} \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\} &= \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{\frac{1}{2}}{s} + \frac{-1}{s+1} + \frac{\frac{1}{2}}{s+2}\right\} \\ y_1(t) &= \frac{1}{2}e^{-2t} - e^{-t} + \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Możemy to osiągnąć również stosując bibliotekę taką jak SymPy umożliwiającą, nam używanie zapisów symbolicznych w Python'ie

In [1]:

```
# Biblioteka SymPy
import sympy as sp
# NumPy używany do numerycznych operacji matematycznych
import numpy as np
# Matplotlib służący do wizualizacji
import matplotlib.pyplot as plt
```

In [2]:

```
# Definiujemy obiekty biblioteki SymPy
t, y, s = sp.symbols('t y s')
# Tworzymy równanie
Ys = 1/(s*(s+1)*(s+2))
Ys
```

Out[2]:

$$\frac{1}{s(s+1)(s+2)}$$

Następnie dokonujemy rozbitcia:

In [3]:

```
Ys.apart()
```

Out[3]:

$$\frac{1}{2(s+2)} - \frac{1}{s+1} + \frac{1}{2s}$$

In [4]:

```
y1 = sp.expand(sp.inverse_laplace_transform(Ys.apart(), s, t))
y1
# theta(t) to 1(t) w bibliotece SymPy
```

Out[4]:

$$\frac{\theta(t)}{2} - e^{-t}\theta(t) + \frac{e^{-2t}\theta(t)}{2}$$

Teraz możemy narysować rozwiązanie $y_1(t)$:

In [5]:

```
'''
"time" bedzie nasza osia czasu,
a y1_time odpowiada jaka dostaniemy w konkretnym punkcie czasu
'''
time = np.arange(0, 10, 0.01)
y1_time = np.arange(0, 10, 0.01)

y1_lambda = sp.lambdify(t, y1, modules=['numpy', 'sympy'])

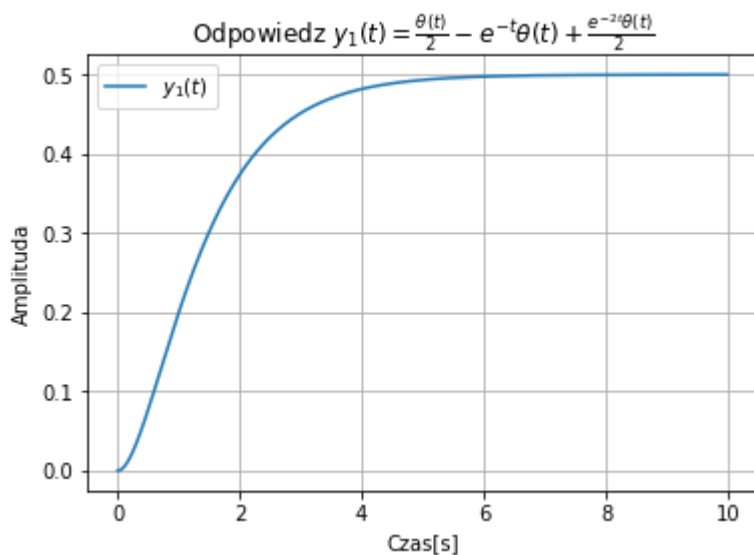
for each in range(0, len(time)):
    y1_time[each] = y1_lambda(time[each])
```

Teraz możemy narysować wynik rozwiązania numerycznego poprzez, zamienienie równania symbolicznego biblioteki SymPy na funkcję (lambdę) w Pythonie z implementacją w NumPy'u dzięki funkcji:

```
sympy.utilities.lambdify(symfunc, implementation)
```

In [6]:

```
plt.plot(time, y1_time, label=("$y_{1}(t)$"))
plt.grid(True)
plt.title("Odpowiedz "+"$"+"y_{1}(t) = "+sp.latex(y1)+"$")
plt.xlabel("Czas[s]")
plt.ylabel("Amplituda")
plt.legend()
plt.show()
```


Następnie na podstawie równania charakterystycznego $(s + 1)(s + 2)$ możemy dojść do oryginalnego równania różniczkowego:

$$Y(s) = \frac{1}{(s + 1)(s + 2)} \cdot \frac{1}{s}$$

$$Y(s) [s^2 + 3s + 2] = \frac{1}{s}$$

$$y'' + 3y' + 2y = u(t)$$

$$s^2 Y(s) - sy(0) - y' + 3sY(s) - 3y(0) + 2Y(s) = 0$$

gdzie $y(0) = 1$ oraz $y'(0) = 2$

$$Y(s) = \frac{s + 5}{s^2 + 3s + 2}$$

$$Y(s) = \frac{s + 5}{(s + 2)(s + 1)}$$

$$Y(s) = \frac{A}{s + 1} + \frac{B}{s + 2}$$

$$\begin{cases} A = 4 \\ B = -3 \end{cases}$$

$$Y(s) = \frac{4}{s + 1} + \frac{-3}{s + 2}$$

Następnie stosujemy odwrotną transformatę Laplace'a:

$$\mathcal{L}^{-1} \{Y(s)\} = \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{4}{s + 1} + \frac{-3}{s + 2} \right\}$$

$$y_2(t) = 4e^{-t} - 3e^{-2t}$$

Następnie tak samo możemy postąpić w tym przypadku, używając możliwości symbolicznych obliczeń jakie daje nam Python

In [7]:

```
Ys = (s+5)/((s**2)+3*s+2)
Ys
```

Out[7]:

$$\frac{s + 5}{s^2 + 3s + 2}$$

In [8]:

```
Ys.factor()
```

Out[8]:

$$\frac{s + 5}{(s + 1)(s + 2)}$$

In [9]:

```
Ys.apart()
```

Out[9]:

$$-\frac{3}{s+2} + \frac{4}{s+1}$$

In [10]:

```
y2 = sp.expand(sp.inverse_laplace_transform(Ys.apart(), s, t))
y2
```

Out[10]:

$$4e^{-t}\theta(t) - 3e^{-2t}\theta(t)$$

Teraz zamieniamy postać symboliczną na funkcję z, której uzyskamy wartości numeryczne:

In [11]:

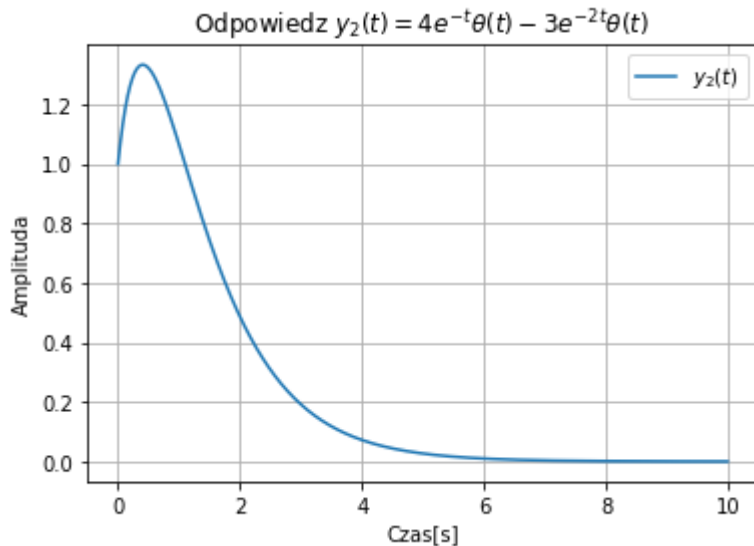
```
'''
"time" będzie nasza oś czasu,
a y2_time odpowiada jaka dostaniemy w konkretnym punkcie czasu
'''
time = np.arange(0, 10, 0.01)
y2_time = np.arange(0, 10, 0.01)

y2_lambda = sp.lambdify(t, y2, modules=['numpy', 'sympy'])

'''
Z powodu implementacji Heaviside w SymPy'u obecna funkcja nie będzie mogła zostać wyliczona,
dla 0, dlatego wpisujemy jej wartość, dla 0 ręcznie
'''
y2_time[0] = 1.0
for each in range(1, len(time)):
    y2_time[each] = y2_lambda(time[each])
```

In [12]:

```
plt.plot(time, y2_time, label=("$y_{2}(t)$"))
plt.grid(True)
plt.title("Odpowiedz "+"$"+"y_{2}(t) = "+sp.latex(y2)+"$")
plt.xlabel("Czas[s]")
plt.ylabel("Amplituda")
plt.legend()
plt.show()
```


Teraz możemy końcowo dodać nasze dwie otrzymane funkcje $y_1(t)$ oraz $y_2(t)$:

$$y(t) = y_1(t) + y_2(t) = 3e^{-t} - \frac{5}{2}e^{-2t} + \frac{1}{2}$$

Następnie rysujemy otrzymane $y(t)$ wraz z $y_1(t) + y_2(t)$, dla porównania:

In [13]:

```
y = y1+y2
y
```

Out[13]:

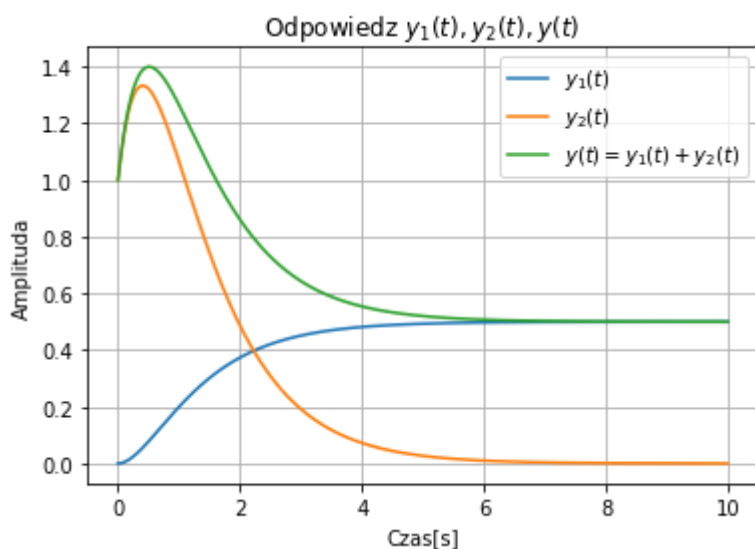
$$\frac{\theta(t)}{2} + 3e^{-t}\theta(t) - \frac{5e^{-2t}\theta(t)}{2}$$

In [14]:

```
# y1(t)
plt.plot(time, y1_time, label=("$y_{1}(t)$"))

# y2(t)
plt.plot(time, y2_time, label=("$y_{2}(t)$"))

plt.plot(time, y1_time+y2_time, label=("$y(t)=y_{1}(t)+y_{2}(t)$"))
plt.grid(True)
plt.title("Odpowiedz "+"$"+"y_{1}(t), y_{2}(t), y(t)"+"$")
plt.xlabel("Czas[s]")
plt.ylabel("Amplituda")
plt.legend()
plt.show()
```


Przykład zastosowania

Przykładem zjawiska fizycznego, które jest opisywane za pomocą równania różniczkowego drugiego stopnia jest sprężyna, której drgania są tłumione przez otoczenie (np.: gęsty gaz, ciecz itp.). Taka sprężyna jest zwykle opisana w taki sposób:

$$mx''(t) + bx'(t) + kx(t) = 0$$

Gdzie:

- m - masa
- b - stała np. współczynnik tarcia, charakterystyczny, dla otoczenia
- k - stała np. współczynnik sprężystości, charakterystyczny, dla sprężyny
- $x(t)$ - jest wtedy pozycją na osi x
- $x'(t)$ - jest wtedy prędkością na osi x
- $x''(t)$ - jest wtedy przyspieszeniem na osi x

Zjawiska opisywane tego stopnia równaniem są prawdopodobnie najczęściej spotykanymi.

Wnioski

Matematyczny opis modeli fizycznych jest bardzo przydatny w inżynierii, pozwala nam opisać oraz przewidzieć zachowanie jakiegoś systemu. Zwłaszcza dzięki rozwiązaniom numerycznym, rysując odpowiedź jakiegoś modelu na jakieś wejście, dzięki takiej wizualizacji bardzo łatwo nam jest zrozumieć model.

Dodatkowo uważam, że forma zadania jest bardzo ciekawa, ale prosiłbym o więcej szczegółów apropos tego co Pan oczekuje/w jaki sposób Pan oczekuje, że wykonamy zadanie.